XIX. évf. 1932 december 12. szám.

AZ ÁG. H. EV. MISSZIÓ-EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

ALAPÍTOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Megjel. havonta. Előfizetési ára: 1 évre 1 pengő. Postatakarékpzt. számla 17.270 sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: D. BÁRÓ PODMANICZKY PÁL, EGYETEMI TANÁR.

A Missziói Lapok szerkesztősége: Sopron, Károly magaslati-u 4 Kiadóhivatala: Győr, Petőfi-tér 2.

Az öreg Vang anyó.

A Vang név olyan mindennapi Kinában, mint nálunk a Szabó vagy Kovács. De a Santung környéki keresztyének számára csak egy „Vang anyó“ volt.

Egyszer Pekingbe ment az ura egy vizsgát letenni s ott „véletlenül“ elkerült egy keresztyén összejövetelre s azon megtért. Néhány hónap mulva egy keresztyén könyvekkel, füzetekkel megpakolt kézikocsival tért haza s ezeket elkezdte árulni s elkezdett prédikálni. Legelső sorban is azonban a családja körében kezdett munkát. Áhitatot tartott s mivel nem tudott énekelni, fölolvasta az énekeket. Azt tartotta, hogy, ha a saját hozzátartozóit nem tudja elvezetni a hit útjára, akkor nem lesz képes a szomszédjait sem rábírni az új tanítás befogadására.

Amikor egyszer azt az éneket olvasta föl:

„A kegyelmi trón felé sietve,
Föl ne tartóztasson semmi se,“

a második sort így értette az asszony: „föl ne tartóztasson a pipázás.“ (A kinai nyelvben ugyanis nagyon hasonlít ennek a két mondatnak a hangzása.) Mint a legtöbb kinai asszony, Vangné is pipázott ugyanis. Ha a pipázás miatt nem juthatok a mennyországba, — gondolta magában Vangné — akkor inkább sutba dobom a pipámat. Még a szomszédasszonyait is rávette, hogy abbahagyják a pipázást.

Az ura mindössze három esztendeig élt a megtérése után. Ez alatt az idő alatt azonban nemcsak a saját házában alapított egy kis keresztyén gyülekezetet, hanem egy csomó faluban is a környéken. Halála után azt mondta a felesége a fiának: „Elmegyek Pekingbe, a női missziói iskolába, hogy aztán folytathassam édes apád munkáját.“

A fia elvitte Pekingbe s míg ő a bibliás asszony-képző intézetben volt, addig a fia a fiúiskolában dolgozott.

Egyszer megkérte a portást, olvasson el neki egy szót. (A kinaiaknak nem a hangok, hanem a szavak leírására vannak jegyeik; az egyes családnevekére is persze.) A portás nagy fölényesen így szólt: „Hiszen ez épen a maga neve: Vang. Nagyon öreg maga már arra s nagyon ostoba is, hogy megtanuljon olvasni.“ „Magam is attól félek“, — hagyta rá alázatosan Vangné. De olyan igyekezettel és kitartással tanult, hogy két esztendő le-

forgása alatt mégis megtanulta az evangéliumokat olvasni. Ekkor hazavitte a fia.

Harminc esztendeig járta a környékbeli falvakat, oktatta, tanította az asszonyokat és keresztyén könyveket árult. 80 esztendős korában elkocsikázott Santungból Pekingbe, 75 mérföldnyire egy amerikai missziói orvosnőt, Headlandnét meglátogatni. Mivel Headlandné a császári család női tagjainak az udvari orvosa volt, azt az óhajtását fejezte ki előtte Vang anyó, hogy szeretne a császárné elé járulni. „Olyan öreg vagyok, — szólt — (Kinában ugyanis igen megbecsülik az öregeket) — hogy talán hajlandó lesz a császárné meghallgatni az ajkamról az evangéliumot."

Ez a vágya, fájdalom, nem teljesedett. Reményében csalódva tért vissza hazájába.

Sok ilyen bátor bibliásasszony van Kinában, akik áldásukra vannak keresztyéneknek, pogányoknak egyaránt.

Zinzendorf gróf meg az öreg Ábrahám rabbi.

Amikor Zinzendorf grófot, mint „rajongót" száműzték a szülőföldjéről, Szászországból, Wetterauban Marienborn kastélyban talált barátságos fogadtatásra. Lakott szomszédságában egy Ábrahám nevű ősz öreg zsidó rabbi. Egy szép júniusi napon összetalálkozott Zinzendorf ezzel az öreg rabbival. Barátságosan kezet nyújtott neki ezekkel a szavakkal: „Az ősz haj a tisztesség koronája. Leolvasom galambősz fejéről, kiolvasom a szeméből, hogy sok külső és belső élettapasztalatra tekinthet vissza. Kössünk barátságot az Ábrahám, Izsák és Jákób Istenének nevében!"

Soha világéletében nem hallott még keresztyén ajkról ilyen köszöntést az öreg. „Átkozott zsidaja" — ehhez a megszólításhoz volt hozzászokva a füle. Álmélkodva tekintett a grófra. Ajka megremegett, hang nem jött ki rajta és kövér könnycseppek gördültek le barázdás arcán végig hosszú szakállára.

„Látom, megértjük egymást", — folytatta a gróf. Ettől az órától kezdve barátokká lettek. Az előkelő gróf nem átallotta meglátogatni Ábrahámot a kunyhójában, nem átallott leülni vele egy asztalhoz a fekete kenyér mellé. Egy reggel még napfölkelte előtt sétálni mentek együtt. Egyszer csak megszólalt az öreg zsidó: „Vén szívem epedve várja a virradatot. Beteg vagyok, de azt sem tudom, mi a bajom. Vágyakozom valamire; csak azt nem tudom, mire. Úgy érzem, mintha minden felől hajszolnának, de nem látok más ellenséget, csak egyet saját magamban, a magam gonosz vén szívében."

Zinzendorf gróf erre megnyitotta a száját s hirdette neki a Jézus Krisztusról szóló evangéliumot. Lefestette előtte azt a szeretetet, amely a mennyből, a szentség trónjáról leszállott s a keresztfán szenvedett. Egyre melegebbé vált a hangja, amint Isten Fiának a szeretetét magasztalta, aki magára vette az elbukott ember képét, hogy az ember Isten gyermekévé lehessen.

Az öreg ember zokogott és a kezét tördelte. Így értek föl egy domb tetejére, ahol egy magános kápolna állt. A fölkelő nap sugarai rávetődtek a kápolna tornyocskáján az aranyozott keresztre s az fölragyogott.

„Látja, Ábrahám atya, égi jel! Isten küldi a maga számára! — kiáltott a gróf a keresztre mutatva. Atyáinak Istene állítja szeme elé a keresztet. A fölkelő nap mennyei fénybe öltözteti. Higyjen Abban, akinek vérét ontották az atyái, hogy Isten kegyelmes szándéka beteljesedjék, hogy megszabaduljon minden bűntől s Ő benne megtalálja az üdvösséget."

„Úgy legyen! — mondta rá az öreg zsidó s új világosság ragyogott föl a lelkében. Áldott legyen az Úr, aki irgalmasságot cselekedett velem!"

Gyöngyszemek a szarvasi külmissziói konferenciából.

Igaz gyöngyszemek tették gazdaggá a szarvasi külmissziói konferenciát. Nem csillogó fényük, nem nagyságuk, de nem is a számuk tette értékessé a konferenciát, hanem az a lélek, mely az egyes gyöngyszemeket láncbafüzte. Mert mindennek s így a lelkikincseknek is az értékét mindig az mutatja és méri meg, hogy milyen lélek áll mögöttük. Ezeknek a drága gyöngyszemeknek a hátterében az a lélek állott, mely attól az egy gondolattól volt átitatva, hogy a keresztyénségünk nem állhat meg a saját életünk gondozása mellett, hanem az parancs, mely minden idők gyermekének szól, mert vannak, kik várnak: menjetek el széles e világra, tegyetek tanítványokká minden népeket... Leveszek erről a gyöngyfüzérről néhány gyöngyszemet, megmutatom őket, hogy mindnyájan örüljünk és hálát adjunk, mert a lelkikincsek akkor igazak és értékesek, ha minél több gazdájuk van.

A vendégfogadó gyülekezet.

A magyarhoni misszióegyesület Isten iránti hálával gondol mindig a szarvasi gyülekezetre, mert megértette a missziói parancs kötelező erejét és az áldozatoktól sem riadt vissza. Nagy szeretettel adott vendégfogadó helyet, kitárta iskoláit, templomait és otthonait azok előtt, akik azért jöttek, hogy a missziói lelket erősítsék és felkeltsék. Mennyi figyelem, mennyi szeretet volt minden gondoskodásban. Magának a helyi missziói egyesületnek annyi tagja van, mint az országos központnak, ami legjobb bizonyság arról, hogy itt a misszióért égő lelkek készítették elő az utat. Itt említjük meg mindenek előtt a helyi csoport vezető lelkészének, Kelló Gusztávnak fáradhatatlan szeretetét, az árvaház és annak minden növendékének buzgalmát, kik a konferencia minden áldásának segédmunkásai voltak. Legyen Istennek áldása mindenek előtt őrajtuk és az ő életmunkásságukon.

A megnyitó.

A konferenciát 22-én délután Németh Károly egyházi elnök nyitotta meg III. János 5—8. versek alapján tartott áhítattal. Egymást gazdagítani jöttünk ide Jézus Krisztus nevében. Minden munkánknak és így idejövetelünknek is rugója a Jézus iránti szeretet. Nem dicsőséget akarunk szerezni egymásnak. A szarvasi gyülekezet a bibliai Gájus háza kíván lenni, mely befogadta a misszióba indulókat. Áldás nyugodott azon a házon. Viselkedjünk mi is úgy, mint akik Jézus nevéért jöttünk, hogy ezen a házon is megnyugodjék Isten áldása.

A gyermekek és a diákság között.

Mindjárt a megnyitó után az ifjúságnak tartottunk vetítettképes előadásokat a város mozijában (Nitschinger J., Danhauser L.). Ugyanabban az időben Zászkaliczky Pál a tanítónőképzős növendékeknek tartott előadást a finn misszióról. Nem véletlen volt az, hogy az alapvetés munkáját az ifjúságnál kezdtük.

Es csodálatos volt látni, hogy mennyire megérezték, hogy a keresztyénség a gyakorlat kérdése. Krisztus követésében járni valóság. Krisztusnak még ma is van hatalma embermilliókat megváltoztatni, a bűn és gonosz szellemek bilincséből kiszabadítani. Láttuk, hogy melyik az a terület, amellyel a misszió foglalkozik. Ugyanilyen megfigyelésre jutottunk a kis gyermekek vasárnapi iskolájában is, honnan már el is indult a kis karácsonyi csomag Kunszt Irén néni gyermekei részére.

Itt említjük meg a helyi Kie műsoros estélyét, melyen Roszjarovics András elnök üdvözölte a szépszámú hallgatóságot. Többnyire iparos és földműves ifjak adtak elő missziói tárgyjeleneteket, szavalatokat, amelyeknek a során Scholtz Oszkár, Benzing István és Erős Sándor buzdították az ifjúságot.

A templomokban.

A magyar és tót istentiszteleteken kívül minden este vallásos estély volt. Az elsőn az új templomban Johnson Gisle norvég lelkész tartott előadást báró Podmaniczky Pál tolmácsolásával a skandináv államok népfőiskoláiról. A történeti áttekintés után ezen iskoláknak nemzetfenntartó erejét hangsúlyozta. A földműves nép nem hagyja abba a tanulást az elemi iskolák után, hanem úgynevezett népfőiskolákban folytatja és így válik nehéz időben nemzetfenntartó pillérré. Hogy a földműves népet megtartsuk Krisztus gyermekének, ahoz kevés a hat éves elemi iskola és egy vasárnapi igehirdetés. Ő maga is érzi és kívánja az igazi műveltséget.

Rimár Jenő vallástanár a herrnhuti testvérközösség 200 éves évfordulója alkalmából azoknak első misszionáriusáról tartott előadást.

A második napon az ó-templomban Kovács Andor esperes Gusztáv Adolf svéd király életéről és jelleméről tartott előadást, hangsúlyozva, hogy Gusztáv Adolf életét nem ünnepelni, hanem élni kell.

Utána báró Podmaniczky Pál egyetemi tanár beszélt a misszió utjáról, kezdettől napjainkig. Hangsúlyozta és kimutatta az egyes nagy koroknál, hogy ha a keresztyénség erős volt, úgy mindig megtartotta Jésus missziói parancsát: menjetek el széles e világra. Ezért hódít a ker. vallás az első keresztyének életében. A középkor tömeges keresztelése után a reformáció kora nem igen foglalkozhatott látszólag, mert „a háborúban hallgatnak a muzsák". Mindazonáltal Luther behatóan foglalkozott a Koránnal, a mohamedán misszióval, ha az nem is állt az előtérben önála. Majd igen élénk képekben nyertünk áttekintést a misszió jelenlegi különféle területein. Afrika, India, Kína, Japán, Korea területein állandóan növekszik a keresztyének száma. Minden egyháznak van már misszionáriusa, csak a magyar evangélikus egyház nem tud felelni erre a kérdésre: hol van a te atyádfia?

A tót istentiszteleteken: Br. Podmaniczky Pál theol. tanár, Hulvej István kiskőrösi lelkész és Zászkaliczky Pál bpesti s. lelkész hirdették az Igét. A magyar istentiszteleten az Ó-templomban Túróczy Zoltán győri lelkész prédikált a vak Bartimeus életéről.

Bartimeus élete az örök ember életét mutatja. Erről az életről akkor hull le a lepel, amikor Jézus őt megkérdezi: mit akarsz, hogy cselekedjem? Akinek Jézus nyitja meg a szemét, az az ő követői közé lép. A történetben nem az a szomoru, hogy az uton egy koldus kéreget, hanem, hogy vannak emberek, akik odaállnak az ember és Jézus közé és megakadályozzák az embernek Jézushoz való közeledését. Emberek, sajtó, szórakozások mind-mind akadályozzák, hogy a mi szavunk Jézus füléig elérjen. A külmisszió ezeket az akadályokat akarja eltávolítani. Erre terád van szüksége. Ha te nem törődsz a pogány testvéred életével, hanem csak a magadéval, úgy te is akadály vagy, mint valaha Jézus követői. Segítsünk bartimeusi lelkeket az Úr Jézushoz.

A zöld asztal mellett.

A helyi egyesület vasárnap az istentisztelet után tartotta dísz-közgyűlését. Kelló Gusztáv elnök-lelkész üdvözlő szavaira, melyekben az Erős várunk bizodalma és reménysége csendült meg, a gyermek szeretetével köszönte meg az édesanyánk, az országos egyesületnek szeretetét és minden gondoskodását. Németh Károly esperes, elnök mély és odaadó szeretetről biztosította e kicsiny egyesületnek életét. (Lásd a Missziói Lapok 11. szám.) Bármennyi is az akadály és megvetés a mi munkánkkal szemben, nem kell félnünk, mert ezek erősítik

a missziói lelket. Ezután D. Podmaniczky Pál tartott előadást Scholtz Ödön helyett, rámutatva az Istenországának egy alapvető igazságára, hogy nem a tömeg, hanem az egyes ember viszi előbbre annak ügyét. Ezt Látjuk Harms Lajos életében, Murat Akaza japán első misszionáriusa életében, Ziegenbald Bartolomeus és Kotaljin életében is. Isten még gyilkosokat is feltud használni az ő ügyének. Kotaljin is annyi emberi léleknek lett a megmentője, ahánynak elvesztője volt. Volt olyan ember is, aki csak egy ujját tudta használni, de az is elegendő volt, hogy azzal gépelje le az ő pogány népének a bibliafordítását. Japánban Kagava dr., majdnem vakon százezreknek hirdeti Isten igéjét. Vakságát is egyik pogány vendégétől kapta, akit befogadott házába. Afrika, Kina Oroszország, Uganda földje az egyes misszináriusok vérétől termékenyült meg. Istennek az útja más mint a mienk. Isten másképen váltott meg bennünket, mint azt mi gondoltuk volna. Ő egyes szíveken keresztül építi fel a szentek közösségét.

Hálás szeretettel kell megemlékeznünk azokról az ének és zeneszámokról, melyeket a szarvasi prot. leánykör, a férfidalkör, tanítóképző intézet énekkara adtak elő. Legyen hála a karmestereknek és az orgonistáknak, akik lelkünket áz ének és zene hangjai mellett közelebb fűzték egymáshoz.

Ugyanaznap délután az országos missziói egyesület is közgyűlést tartott, melyről már előző számunkban beszámoltunk.

Presbiterek között.

Az utolsó napon újra és újra felhangzott a gyakorlati kérdés: mit kell tennem a misszióért. Nagy hatást tett Molnár Gyula elnöknek közvetlen bizonyságtétele, akinek mint bírónak első törvénykönyve a Biblia. Az egyes eszmecserék és hozzászólások eleven erővel mutattak rá arra, hogy milyen nagy szüksége van a lelkésznek a magánélete szempontjából is a külmisszióval való foglalkozásra. A külmisszióval való foglalkozásnak elevenebbé tétele nem más, mint az Istennek az ébreszgetése, amellyel az evangéliomnak a keresztyénségét el akarja készíteni a reánk elkövetkező és kikerülhetetlennek látszó sötét harcok idejére.

Utolsó órák.

Minél jobban közeledett a konferencia az utolsó órához, annál jobban érezte mindenki, hogy ez nem jelent búcsút, hanem elkötelezést.

Úgy éreztük, hogy azok a meleg kézszorítások és a szemekben megcsillanó szeretet sok megértésről és igéretről hallgatott. Szeretetről, melyet nem tudtunk eléggé megköszönni és igéretről, mely a misszió ügyét illette. Éreztük, sőt annál több, tudtuk, mint a bibliai ember, hogy drágagyöngyöt kerestünk, meg is találtuk és érdemes volt mindent eladni, mert aki Isten ügyéért ad el mindent, az Istennel mindent drágábban kap vissza.

Danhauser László.

„Ha hűségesen és buzgón

végzed szolgálatodat, akkor ékesíted fel az evangéliumot és magasztalod Krisztus nevét. Úgyhogy a gazdák s tán még mások is, bármily gonoszak egyébként, kénytelenek azt mondani: Nos ezek a keresztyének mégis csak hűséges, engedelmos, alázatos és szorgalmas népség! A törökök hitét azzal szégyenítenéd meg s indítanád megtérésre őket, ha látnák, hogy a keresztyének alázat, türelem, odaadás, hűség s más hasonló erények dolgában messze felülmulják a törököket.“ Luther intései a török háboruk idején egy netán fogságba eső hívő keresztyénhez. Bettermann Vilmos, a herrnhuti muzeum igazgatójának missziói tanulmányából. Megjelent a Lutherische Kirchenzeitungban a Herrnhuti Misszió 200 éves jubileumára.

Egyéni, családi, iskolai, templomi s egyéb imádkozásaink alkalmával gondoljunk tehát a külmisszióra.

Adjunk hálát!

1. Minden előmenetelért, mellyel a magyar ev. külmissziói munkát az Úr ez évben megáldotta.
2. Hogy Kunst Irén harmadszor is kiérkezhetett a kinai munkamezőre.

3. Az új adventért s azért, hogy *az* új áldásokat hozhat a 40. Zsoltár nagy gyülekezetébe: itthon és künn egyaránt.

Imádkozzunk!

1. Hogy a külmisszióval való megismerkedés nyereségét az egyéni és gyülekezeti lelki életben minél többen megtapasztalhassák.

2. Hogy egyesületünknek több olyan tagja legyen, aki munkánkat anyagilag és lelkileg egyaránt igazán támogatja.

3. Missziói iratterjesztésünk megerősödéséért, hogy az evangéliumi sajtótermékekért szívesen áldozó olvasóközönségünk legyen.

A misszióról való megemlékezésre különöskép szenteljük oda minden hónap második keddjének estéjét. A legközelebbi megemlékezés alapigéje a 40 Zsoltár 1—11. verse.

HIREK.

A budapesti tagok okt. 11-i összejövetelén Gáncs Aladár ismertette a Herrnhuti Misszió sajátos vonásait. Zinzendorf gróf a pietista és methodista állásponttal szemben visszatér Luther hez, amikor nem a szentek gyülekezetének megszervezését, hanem a bűnösök gyülekezetét tartotta szem előtt. Tőle származik az a Luthernek tulajdonított mondás: Senkisem szentesebb, mint az a bűnös, aki magáévá teszi a kegyelmet. Ideálja a missziói munkában nem az emberi erőlködéssel végzett lélek-halászat, hanem a kovász volt, amely a keresztyénnek életéből minden missziói propaganda nélkül is kell, hogy kiáradjon. Bibliamagyarázatot Balikó Lajos katonai esperes tartott a 37 ik Zsoltár e hónapra kijelölt igéiről. Egész életünk az Úrban való bizalom megtanulásának iskolája. Boldog, aki nem fárad el újból és újból bizni. Az Úr sokszor elrejti utjait, de aki már tapasztalta az Ő nagy szeretetét, az gyönyörködik előre abban, hogy miként fog az Úr mindent az ő javára fordítani. Zászkaliczky Pál s. lelkész három finn éneket adott elő Novomedszki Gusztáv tanár orgonajátéka mellett. Persely 9.50 P.

A nov. 8-iki összejövetelen meghallgattuk Bárdy Ernő mezőberényi alesperes beszámolóját a lipcsei Gusztáv Adolf ünnepségekről. A Népek Csatája című hatalmas szobormű előtt 100.000 evangélikus tett bizonyságot a Krisztus evangéliomához való ragaszkodásáról. Az egyik ünnepségen megjelent von Gayl belügyminiszter s vallást tett Pál apostollal: „Nem szégyenlem a Krisztus evangéliomát.“ — Azután dr. Molnár Gyula elnök és Danhauser László jegyző számoltak be a szarvasi konferencia megragadó részleteiről. Megindult szívvel adtunk hálát a konferencia felejthetetlen gyöngyszemeiért s ébresztő erejéért. Az együttlét folyamán vendéget is kaptunk Papp János László windsori, kanadai ev. lelkész személyében. Felszólalása szívünkre helyezte az amerikai magyar evangélikusokkal való foglalkozást. „Ez is külmissziói feladat!“ Református testvéreinknél tényleg a külmissziói szövetség alapszabályaiban is benne van a külföldi, nevezetesen az amerikai magyar hittestvérekért való munka. Az itthoni munka tekintetében felhívta figyelmünket a szegény miszszióra, azoknak lelki gondozására, akik rongyos ruhájuk miatt a templomba megjelenni nem mernek. — Bibliamagyarázatot Torda Gyula domonyi lelkész tartott Fillippi 1, 9—11. verseiről. Az értelmes szeretet nem a számító, hanem az odaadó és a Krisztus ügyéért semmit nem sajnáló szeretet. — Legközelebbi összejövetelünk dec. 13-án lesz este pontban fél hatkor. (Üllői ut 24.)

Missziói tanácsunk nov. 17-én az egyet. gyűlés keretében ülést tartott Bpesten. Az ülés a szarvasi közgyülés határozatainak ismertetésével és végrehajtásával foglalkozott.

Rother Frigyes, a Lipcsei Misszió afrikai területének munkása november 8—14-ig kisebb körutra jött hazánkba. Nagyon sajnáltuk, hogy az idő rövidsége folytán Budapesten nem tudtunk vele összejövetelt tartani. Utját Scholtz Ödön esperes, egyesületünk tb. elnöke rendezte. Megfordult Rajkán, Ágfalván, Sopronban s még több sopronmegyei gyülekezetben. Hisszük, hogy utjának megvolt a maga áldása s hogy legközelebb nagyobb részt szánhat a magyar

munkamezőnek a Lipcsei Misszió egy-egy misszionáriusa.

Sondersheimben, a híres Luther-városok közelében, Luther Akadémia nyilt meg. Első konferenciáját augusztusban tartotta s azon hazánkból is vettek részt theológiai tanárok. Különösen örömünkre szolgált, hogy a konferencián a külmisszióról is szólt egy előadás.

A Református Missziói Szövetség nov. 17-én Budapesten konferenciát rendezett. Muraközy Gyula: A magyarság missziói feladatáról beszélt. Egy-egy előadás Hudson Taylorról és Zinzendorf grófról szólt. — Döbrössy Lajos ismét teljes munkaerejével állhatott Sumenben a török misszió szolgálatába.

Kelet-Afrikából kedves hír érkezett a Lipcsei Misszióhoz. A Naverera pusztán Kuiya nevü bennszülött értékes kutat ajándékozott a missziónak. Ez igen nagy ajándék a viz szükében szenvedő vidéken. A hivatalos angol vezetőség Kuiyát felszólította, hogy gondolja meg a dolgot, nehogy később megbánja. Kuiya azonban szilárdan megmaradt elhatározása mellett. Az eset nagyon buzdítólag hatott az ottani keresztyénekre.

Közép-Afrikában megnyilt az első német könyvkereskedés. Az első évben 4.000 építő füzet és könyv fogyott el. A bennszülöttek különösen kedvelik a keresztyén fali mondásokat, melyekkel szívesen díszitik szobáik falait.

Az afrikai Gonja állomáson a nagy nyomor arra késztette a bennszülött keresztyéneket, hogy egyházi adójukat napszámban dolgozzák le. Férfiak 442, nők és leányok 208 napot dolgoztak. — A bennszülöttekből álló lelki tanítói kar az áldozatot azzal viszonozta, hogy 3 havi fizetéséről lemondott.

Ime újjá lett minden. Két pillanatfelvétel a keletafrikai Mbaga gyülekezetből: Napszám kifizetés után az egyik bennszülött jön a misszionáriushoz: „Uram, te tegnap tévedésből egy silinggel többet adtál. Visszahoztam, hogy meg ne károsítsalak," — Néger keresztyének kis csapata áll egy négy éves leányka sírjánál. Az egyházi szertartás végén szót kér az apa: „Leányom halála bensőleg egészen felrázott. Az a veszély fenyegetett, hogy egész keresztyénségem elalszik. Most a súlyos csapásban csak az a kérésem, vajha az Isten kegyelmébe fogadná az én gyermekemet s adna nekem új erőt a Krisztus követéséhez, hogy egykor ott fenn örökké együtt lehessek Vele és gyermekemmel."

A Biblia Törökországban. Dr. Zwemer, aki a mohamedán kérdésben ma elsőrendű szaktekintély, a londoni Biblia-ház egyik gyülésén a következő kijelentést tette: „Akkor, amikor Mohamed Krisztus u. 571-ben megszületett, a Biblia már 6 fordításban megjelent és pedig szír, latin, gót, arámi, kopt és ethiop nyelven. A történelemnek egyik legnagyobb tragédiája, hogy nem volt akkor arab nyelvű Biblia. Ha lett volna, Arábia nem lett volna islám bölcsője." — Érdekes, hogy a Bibliát török nyelvre először 1666 ban valami Albertus Bobowosky fordította, akit török rablók raboltak el Lengyelországból s adtak el rabszolgának Törökországban. Ez a kézirat azonban másfél évszázadig kinyomatlanul hevert. A Biblia-Társulat egyik embere fedezte fel végre ezt a kéziratot s így 1827 ben megjelenhetett az első török nyelvű teljes Biblia. Többkevesebb javítással ma is ez a Biblia van használatban Törökországban. A nyelv fejlődése azonban szükségessé tette az új fordítás elkészítését. A Biblia-ház 1928 ban bizott meg két fordítót, akik közül az egyik angol lelkész, a másik született török, a fordítás elkészítésével. A munka azóta folyik s mostmár befejezéshez közeledik. A jó Isten áldja meg a leghatalmasabb török misszionáriust, az új török Bibliát!

Az egészségi viszonyok Indiában. Dr. Schulze, a Breklumi Misszió orvosa írja: „A madrasi tartományban több mint egy millió volt egy év alatt a halálesetek száma. Ez az egész világon párját ritkító halálozási arányszám. Az átlagos életkor Indiában évről-évre alacsonyabbra száll, míg egyéb országokban emelkedik. Angliában pl. 49-ről 50-re, Amerikában 50-ről 57-re emelkedett, Japánban 47 esztendő, Indiában viszont 25-ről 22-re szállt alá. Az 1915-24-ig terjedő tizesztendős időszakban több mint 3,000.000 ember halt meg pestisben és kolerában, malériában 50,327.407, vérhasban 2,382.298, tüdőgyulladásban 3,230 963. Egyetlen esztendőben 70.000-en fölül haltak meg himlőben. Legalább is 1,000.000 a bélpoklosok száma. 1918-ban 7,000.000 áldozatot szedett az influenza. De még ijesztőbb adat: 1923-ban 8,446.085 volt a szütetések, 6,036.931 a halálesetek száma. Ez utóbbiak közt 1,486.277 volt az egy éven aluli csecsemő." Ennek a

nyomorúságnak az okát a tudatlanságban, a vallási előítéletekben és a szegénységben látja.

Indiában jelenleg 68 felavatott bennszülött evangélikus lelkész működik.

„Ébredj!" címmel evangelizáló röpirat-sorozat indult meg. Az első számot Túróczy Zoltán írta: Mi neked a bűn? Ára darabonként 2 f., terjesztés esetén 100 példány egy pengő. Portó 20 f. Megrendelhető a Harangszó Kiadóhivatalában, Győrben és Bpesten, egyesületünk iratterjesztésében Sztehló Gábor s. lelkész, Damjanich u. 28/b címén. A téli estékre és karácsonyi ajándékozásra szeretettel ajánljuk lapunk olvasóinak egyesületünk kiadványait: „Az evangéliumot minden teremtésnek!" ára 20 f. „A fátyol mögött", Christananda indiai ev. lelkész hitmélyítő elmélkedései, ára 50 fillér. „Egy misszionáriusnő élményeiből." Irta Kunst Irén. Ez az első füzet, amit őtőle egyesületünk kiadott. A félelmetes kinai rablókkal való három találkozását s ezzel kapcsolatban Isten csodálatos megőrzését tárja fel a füzet. Ára 10 f. — „A nagyapa pénze" missziói jelenet több szereplővel. Irta Végh Emmi. Már több helyen előadták s igen alkalmasnak bizonyult. Ára 10 f. Mindezek megrendelhetők a fennt említett címen, terjesztés esetén kedvezmény.

A Luther Naptár az 1933-ik évre megjelent. „Ácsmester és fazekassegéd" címmel Gáncs Aladártól közöl egy missziói cikket Herrnhut 200 éves jubileuma alkalmából.

Kimutatás

a magyarhoni ág. hitv. evang. misszióegyesület pénztárába 1932. évi október hó 20-tól f. évi november hó 19-ig befolyt összegekről:

Tagdíjak: özv. Péczely Lajosné Bpest, 1931—32. évre 6.— P, Túróczy Zoltán Győr 5.— P, Dr. Bertha Benő Celldömölk 3·— P, Dr. Karner Károly Sopron 3.— P, Dr. Zelenka Frigyes Bpest 3.— P, Hüttl Ármin Bpest 3.— P, Németh Gyula Szekszárd 1931—32. évre 6.— P, Irányi Kamill Székesfehérvár 1931—32. évre 6.— P, v. Schréter Ferenc Szanda 3.— P.

Offertórium: Ambrózfalvai egyház 1.20 P.

Adományok: H. J. Sopron 5.— P, Jéger József Békéscsaba 3.— P, „Atom" 3.— P, özv. Sedlmayer Jánosné Bpest 5.— P, N. N. Lébény 1.— P, Vásárhelyi Dezsőné Bpest 5.— P, Taschner Ilonka Bpest 4.— P, Mocsáry Jenőné Sopron 2.— P, Steinhübel N.-né Bpest 2.— P, Morhács Márton Bpest 15.— P.

Perselygyűjtések: Budapest—Üllői uti imaházban október hó 11-én tartott külmissziói bibliaóra 9.50 P, Budapesti Angyalföldi bibliaórák 11.31 P, Budapesti-fasori lelkészi hivatal 9 — P, Budapesti Sziget utcai elemi iskola növendékei 1.47 P, Budapesti Szemere utcai elemi iskola növendékei —.95 P, Gulyás Sándorné Kispest 2.80 P, Drenyovszky János Kispest 6.32 P, Korcsek Zsigmond Kisalag 2.57 P, Szauer Klára Budapest 20.52 P, Németh Károly Lébény 18.72 P, Budapest-Társ utcai bibliaórák 15.— P. özv. Péczely Lajosné Bpest 12.24 P, Köhler Jolán Bpest 16.40 P, Belák Sándorné Tokaj 2.94 P, Budapesten f. évi nov. hó 17-én tartott missziói tanács ülésén 4.44 P.

Az országos szarvasi missziói konferencia alkalmából befolyt részvételi díjak és okt. 22 - 24-ig tartott offertoriumok 1/3-a 100.— P.

Rother Pál lipcsei misszionárius előadásai alkalmával befolyt offertoriumok: Rajkai egyház 50.84 P, Hegyeshalom 30.— P, Levél 22.— P, Ágfalva 25.33 P.

Missziói Lapokra: N. N. Győr 2.— P, Mayer Oszkár Bőny 2.— P, Koritsánszky Ottó Budapest 3.— P, Baginyi Pálné Szarvas 3.— P, Győri külmissziói óra 4.36 P.

A kispersely-gyűjtések beküldési határideje 1932. október hó 31-én lejárt; azokat a t. híveket, akik perselygyűjtésük eredményét még nem küldötték be, felkérem, szíveskedjenek ezt mielőbb megtenni.

Az Úr kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1932. nov. 21-én.

Broschkó G. A. pénztáros Budapest, IV., Deák-tér 4. I. 1. sz.

Németh Vilmos könyvnyomdája Szentgotthárdon.